

UMOWY W OBROTCIE GOSPODARCZYM

redakcja naukowa Andrzej Koch, Jacek Napierała

SERIA AKADEMICKA

WYDANIE **5**

UMOWY W OBROTCIE GOSPODARCZYM

redakcja naukowa Andrzej Koch, Jacek Napierała

Jarosław Grykiel, Maciej Gutowski, Andrzej Janiak
Andrzej Koch, Jacek Napierała, Aurelia Nowicka
Adam Olejniczak, Marcin Orlicki, Jakub Pokrzywniak
Tomasz Sokołowski, Tomasz Sójka, Feliks Zedler
Mariusz Zelek, Krzysztof Żok

SERIA AKADEMICKA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

5

Stan prawny na 1 sierpnia 2019 r.

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

Katarzyna Rybczyńska

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie

JustLuk

Poszczególne rozdziały napisali:

1 – prof. dr hab. Adam Olejniczak

2 – prof. dr hab. Aurelia Nowicka

3 – prof. dr hab. Jacek Napierała

4 – prof. dr hab. Tomasz Sokołowski, dr Krzysztof Żok

5 – prof. dr hab. Maciej Gutowski

6 i 7 – dr hab. Jarosław Grykiel

8 i 9 – prof. dr hab. Andrzej Koch

10 i 11 – prof. dr hab. Jacek Napierała, dr Mariusz Zelek

12 – dr hab. Marcin Orlicki

13 – dr hab. Jakub Pokrzywniak

14 – prof. dr hab. Jacek Napierała

15 i 16 – prof. dr hab. Andrzej Koch

17 i 18 – dr hab. Andrzej Janiak

19 – prof. dr hab. Andrzej Koch

20 – dr hab. Tomasz Sójka

21 – dr Krzysztof Żok

22 – dr Mariusz Zelek

23 – prof. dr hab. Feliks Zedler

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-852-7

5. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	19
Rozdział pierwszy	
Umowy gospodarcze. Część ogólna	25
I. Uwagi wstępne	25
II. Swoboda umów gospodarczych	25
III. Zawarcie umowy gospodarczej	29
IV. Charakter prawny czynności przygotowujących zawarcie umowy	35
V. Wzorce umów	47
VI. Wykonanie umów handlowych	53
VII. Przedawnienie roszczeń	60
Literatura	65
Rozdział drugi	
Umowy handlowe w obrocie transgranicznym: problematyka kolizyjnoprawna i jurysdykcyjna	68
I. Zagadnienia wstępne	68
1. Zakres przedmiotowy	68
2. Źródła prawa prywatnego międzynarodowego w polskim porządku prawnym	69
2.1. Ustawodawstwo polskie	69
2.2. Akty prawne Unii Europejskiej	70
2.3. Umowy międzynarodowe (bilateralne i multilateralne)	71
II. Wybrane zagadnienia ogólne prawa prywatnego międzynarodowego	72
1. Kwalifikacja pojęć występujących w przepisach prawa prywatnego międzynarodowego	72
2. Odesłanie	73
3. Klauzula porządku publicznego (<i>ordre public, public policy</i>)	74
4. Przepisy wymuszające swoje zastosowanie	75

III. Prawo właściwe dla zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych	78
1. Regulacja ogólna	78
2. Regulacje szczególne	80
IV. Prawo właściwe dla osób prawnych	81
V. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych	83
1. Uwagi wstępne	83
2. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych według rozporządzenia Rzym I	85
2.1. Przedmiotowy zakres zastosowania	86
2.2. Swoboda wyboru prawa	91
2.3. Prawo właściwe w przypadku braku wyboru prawa – regulacja ogólna	92
2.4. Regulacje szczególne	94
2.4.1. Umowy przewozu	94
2.4.2. Umowy konsumenckie	95
2.4.3. Umowy ubezpieczenia	98
2.4.4. Indywidualne umowy o pracę	100
2.5. Niektóre inne regulacje kolizyjnoprawne	101
2.5.1. Porozumienie stron i ważność materialna umowy	101
2.5.2. Zakres statutu kontraktowego	102
2.5.3. Przelew wierzytelności oraz subrogacja umowna	102
3. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych według konwencji rzymskiej	103
4. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych według ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe z 1965 r. (wzmianka)	106
VI. Prawo właściwe dla formy umów zobowiązaniowych	108
1. Uwagi wstępne	108
2. Ważność formalna umów zobowiązaniowych według rozporządzenia Rzym I	108
3. Forma umów zobowiązaniowych według konwencji rzymskiej	109
VII. Prawo właściwe dla przedawnienia roszczeń wynikających z zobowiązań umownych	110
VIII. Jurysdykcja, uznawanie i wykonywanie orzeczeń	111
1. Ustawodawstwo polskie	111
2. Prawo Unii Europejskiej i umowy międzynarodowe	113
2.1. Jurysdykcja sądów państw członkowskich Unii Europejskiej według rozporządzenia nr 1215/2012	117
2.2. Uznawanie i wykonywanie orzeczeń wydanych przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej	121
2.3. Wykonywanie zagranicznych orzeczeń arbitrażowych (wzmianka)	125
Literatura	126

Rozdział trzeci

Umowa międzynarodowej sprzedaży towarów	127
I. Wprowadzenie	127
II. Zastosowanie konwencji o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów	128
1. Umowa sprzedaży towarów	129
2. Siedziba przedsiębiorcy	130
III. Zawarcie umowy międzynarodowej sprzedaży towarów	131
1. Uwaga ogólna	131
2. Oferta	131
2.1. Treść oferty	131
2.2. Cofnięcie i odwołanie oferty	132
3. Reakcje adresata oferty	132
3.1. Odrzucenie oferty	132
3.2. Zmiany treści oferty	132
3.3. Milczenie adresata oferty	133
IV. Źródła treści stosunku zobowiązaniowego	133
1. Treść umowy	134
2. Postanowienia konwencji	135
3. Prawo krajowe	135
4. Zwyczaje i praktyki handlowe	136
5. Dyrektywy interpretacyjne	137
V. Naruszenie zobowiązania jako przesłanka odpowiedzialności	138
VI. Zakres odpowiedzialności	139
1. Żądanie wykonania zobowiązania	139
2. Obniżenie ceny	140
3. Odsetki	140
4. Odstąpienie od umowy	141
5. Odszkodowanie	142
Literatura	145

Rozdział czwarty

Umowa o roboty budowlane	148
I. Podstawy prawne	148
II. Kwalifikacja prawna umowy	148
1. Nazwa i definicja umowy	148
2. Charakter umowy	149
3. Strony umowy	149
3.1. Inwestor	149
3.2. Wykonawca	150
3.3. Podwykonawca	150
3.4. Wielkie organizacje budowlane	152
3.5. Deweloper	152

III. Zawarcie umowy	153
IV. Treść umowy i sytuacja prawna stron	153
1. Obowiązki inwestora	154
1.1. Przygotowanie robót budowlanych	154
1.2. Współdziałanie stron	155
1.3. Zakończenie budowy i odebranie obiektu	155
2. Obowiązki wykonawcy	156
2.1. Zabezpieczenie terenu budowy	156
2.2. Wykonanie obiektu	156
2.3. Oddanie do użytku wybudowanego obiektu budowlanego	156
3. Zapłata wynagrodzenia	157
3.1. Określenie wysokości wynagrodzenia	157
3.2. Wynagrodzenie kosztorysowe	157
3.3. Wynagrodzenie ryczałtowe	158
V. Zakończenie umowy	159
1. Odstąpienie od umowy	159
1.1. Odstąpienie z określonych powodów	159
1.2. Odstąpienie bez podania powodów	160
VI. Odpowiedzialność stron	160
1. Odpowiedzialność za wady	160
1.1. Wadliwe wskazówki, materiały lub urządzenia	161
1.2. Wadliwość obiektu budowlanego	161
1.3. Rękojmia	161
VII. Przedawnienie roszczeń	163
VIII. Gwarancja zapłaty za roboty budowlane	163
1. Koszty gwarancji zapłaty	164
2. Sposoby gwarancji zapłaty	164
3. Prawo odstąpienia wobec braku gwarancji zapłaty	165
Literatura	166

Rozdział piąty

Umowa leasingu	167
I. Wprowadzenie	167
II. <i>Essentialia negotii</i> umowy leasingu	169
III. Wykonanie umowy leasingu	171
IV. Opcja leasingowa	176
V. Inne zagadnienia	177
Literatura	177

Rozdział szósty

Umowa agencyjna	179
I. Pojęcie umowy agencyjnej	179
II. Cel regulacji	179

III. Podstawa prawna	180
IV. Postacie umowy agencyjnej	182
V. Charakter prawny umowy	183
VI. Zawarcie umowy	183
1. Tryb zawarcia umowy	183
2. Forma umowy	184
3. Treść umowy	185
3.1. <i>Essentialia negotii</i>	185
3.2. <i>Accidentalialia negotii</i>	186
VII. Obowiązki stron	188
1. Obowiązki wspólne dla obu stron	188
1.1. Obowiązek lojalności	188
1.2. Obowiązek współdziałania przy wykonywaniu umowy	189
2. Obowiązki agenta	189
2.1. Pośredniczenie przy zawieraniu umów	189
2.2. Zawieranie umów (w przypadku agencji przedstawicielskiej)	191
2.3. Przestrzeganie wskazówek dającego zlecenie	192
2.4. Ochrona praw dającego zlecenie	193
2.5. Obowiązek informacyjny	194
3. Obowiązki dającego zlecenie	194
3.1. Zapłata wynagrodzenia	194
3.2. Zwrot wydatków	196
3.3. Obowiązek przekazania informacji i dokumentów	197
3.4. Obowiązek zawiadomienia	198
VIII. Prowizja agenta	199
1. Prowizja jako modelowa postać wynagrodzenia	199
2. Zakres umów uprawniających do prowizji	199
3. Wysokość prowizji	200
4. Rodzaje prowizji	201
4.1. Prowizja zwykła	201
4.2. Prowizja z tytułu prawa wyłączności	201
4.3. Prowizja od umowy zawartej po wygaśnięciu umowy agencyjnej	201
4.4. Prowizja <i>del credere</i>	202
5. Realizacja prawa do prowizji	202
IX. Wygaśnięcie stosunku prawnego agencji	204
1. Przyczyny wygaśnięcia	204
2. Wypowiedzenie umowy	204
2.1. Wypowiedzenie zwykłe	204
2.2. Wypowiedzenie nadzwyczajne	205
2.3. Skutki wypowiedzenia	205
2.3.1. Odszkodowanie	205

2.3.2. Zwolnienie z ograniczenia działalności konkurencyjnej	205
3. Obowiązek zapłaty świadczenia wyrównawczego	206
Literatura	207
Rozdział siódmy	
Umowa komisju	209
I. Pojęcie umowy komisju	209
II. Cel regulacji	209
III. Podstawa prawna	210
IV. Postacie umowy komisju	211
V. Charakter prawny umowy	212
VI. Zalety konstrukcji komisju	212
VII. Zawarcie umowy	213
1. Tryb zawarcia umowy	213
2. Forma umowy	214
3. Treść umowy	214
3.1. <i>Essentialia negotii</i>	214
3.2. <i>Accidentalialia negotii</i>	215
VIII. Obowiązki stron	215
1. Obowiązki komisanta	215
1.1. Zawarcie umowy sprzedaży	215
1.2. Przestrzeganie wskazówek komitenta	216
1.3. Piecza nad mieniem komitenta	216
1.4. Wydanie mienia uzyskanego dla komitenta	217
1.5. Zawiadomienia	218
2. Obowiązki komitenta	218
2.1. Zapłata prowizji	218
2.2. Udostępnienie rzeczy	219
2.3. Zwrot wydatków i zaliczek	219
2.4. Zwolnienie ze zobowiązań	220
2.5. Odbiór rzeczy	220
IX. Komis kupna	220
1. Relacja między komisantem a sprzedawcą	220
2. Relacja między komisantem a komitentem	221
2.1. Własność nabytej rzeczy	221
2.2. Nabycie po cenie niezgodnej z instrukcją komitenta	222
2.3. Udzielenie sprzedającemu zaliczki	222
X. Komis sprzedaży	222
1. Relacja między komisantem a komitentem	222
1.1. Własność zbywanej rzeczy	222
1.2. Zbycie po cenie niezgodnej z instrukcją komitenta	223
1.3. Udzielenie kupującemu kredytu	223

2. Relacja między komisantem a kupującym	223
2.1. Nabycie własności rzeczy przez kupującego	223
2.2. Odpowiedzialność komisanta z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej	224
3. Relacja między komitentem a kupującym	225
Literatura	226

Rozdział ósmy

Umowa dealerska (wyłącznej koncesji handlowej, dystrybucji wyłącznej)	227
Literatura	231

Rozdział dziewiąty

Umowa franchisingowa	232
I. Założenia i cele gospodarcze	232
II. Definicja i charakterystyka umowy franchisingowej	233
Literatura	236

Rozdział dziesiąty

Umowa przewozu rzeczy	237
I. Źródła	237
II. Umowa przewozu	238
1. Zawarcie umowy przewozu	238
2. Strony umowy	239
3. Treść umowy	239
4. Kwalifikacja umowy	240
III. Wykonywanie umowy przewozu	240
1. Obowiązki przewoźnika	240
2. Obowiązki wysyłającego	243
3. Prawa i obowiązki odbiorcy	243
IV. Odpowiedzialność przewoźnika za szkody transportowe	245
1. Szkody transportowe	245
2. Okoliczności uwalniające przewoźnika od odpowiedzialności	246
3. Odszkodowanie	248
4. Przedawnienie roszczeń	249
Literatura	249

Rozdział jedenasty

Umowa spedycji	251
I. Wprowadzenie	251
II. Usługi spedycyjne	252
III. Obowiązki stron umowy	254
IV. Odpowiedzialność kontraktowa spedytora	256
V. Zabezpieczenie i przedawnienie roszczeń	257
Literatura	259

Rozdział dwunasty

Umowa ubezpieczenia	260
I. Istota i kwalifikacja prawna umowy ubezpieczenia	260
1. Pojęcie umowy ubezpieczenia	260
2. Zdarzenie losowe i wypadek ubezpieczeniowy	261
3. Interes ubezpieczeniowy	263
4. Umowa jako źródło stosunku prawnego ubezpieczenia	263
5. Inne cechy umowy ubezpieczenia	264
II. Zawarcie umowy ubezpieczenia	265
1. Oferta zawarcia umowy ubezpieczenia i jej przyjęcie	265
1.1. Ofertowy tryb zawarcia umowy ubezpieczenia	266
1.2. Procedura zawarcia umowy ubezpieczenia w przypadku wprowadzenia przez ubezpieczyciela zmian w ofercie	267
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia w innych trybach	268
3. Obowiązki ubezpieczyciela przy zawieraniu umowy	268
4. Zawarcie umowy ubezpieczenia a rozpoczęcie świadczenia ochrony ubezpieczeniowej	269
5. Obowiązek ubezpieczenia	270
III. Strony umowy ubezpieczenia i podmioty związane ze stosunkiem prawnym ubezpieczenia	272
1. Ubezpieczyciel (zakład ubezpieczeń)	272
2. Ubezpieczający	272
3. Inne podmioty związane ze stosunkiem prawnym ubezpieczenia	273
3.1. Ubezpieczony	273
3.2. Uposażony	275
3.3. Poszkodowany w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej	276
IV. Świadczenia ubezpieczyciela	276
1. Świadczenie ochrony ubezpieczeniowej	276
1.1. Wartość ubezpieczeniowa	277
1.2. Suma ubezpieczenia	277
1.3. Nadubezpieczenie i niedubezpieczenie. Systemy odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń. Ubezpieczenie podwójne	278
1.4. Franszyzy: integralna i redukcyjna. Udział własny	279
2. Świadczenie pieniężne ubezpieczyciela	280
2.1. Świadczenie pieniężne w ubezpieczeniach osobowych	280
2.2. Świadczenie pieniężne w ubezpieczeniach majątkowych	281
2.3. Termin spełnienia świadczenia pieniężnego. Przedawnienie roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela	282
V. Świadczenie ubezpieczającego – zapłata składki ubezpieczeniowej	283
1. Uwagi ogólne	283
2. Zmiana wysokości składki w czasie stosunku prawnego ubezpieczenia	284

VI. Powinności ubezpieczającego	285
1. Pojęcie powinności	285
2. Wybrane powinności nałożone na ubezpieczającego przez ustawę	286
VII. Zakończenie stosunku prawnego ubezpieczenia	288
1. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia i jej wypowiedzenie. Spełnienie świadczeń jako przyczyna wygaśnięcia stosunku prawnego ubezpieczenia	288
2. Unicestwienie przedmiotu ochrony ubezpieczeniowej	289
Literatura	291

Rozdział trzynasty

Umowy zawierane przez brokera ubezpieczeniowego	292
I. Uwagi wstępne	292
II. Pośrednictwo ubezpieczeniowe	293
1. Pojęcie pośrednictwa	293
2. Typologie pośrednictwa	294
3. Pośrednictwo ubezpieczeniowe	294
III. Umowa brokerska	296
1. Pojęcie umowy brokerskiej	296
2. Strony umowy	297
3. Forma umowy brokerskiej	297
4. Specyfika umowy brokerskiej – mechanizm wynagradzania brokera ...	298
5. Obowiązki brokera ubezpieczeniowego	299
5.1. Obowiązek podjęcia starań o zawarcie umowy ubezpieczenia ...	299
5.2. Obowiązek udzielenia rekomendacji	300
5.3. Obowiązek lojalności	301
5.4. Obowiązek stosowania się do wskazówek ubezpieczającego	302
5.5. Obowiązek zachowania tajemnicy	302
5.6. Klauzula <i>del credere</i>	302
6. Obowiązki zleceniodawcy brokera ubezpieczeniowego	303
6.1. Obowiązek współdziałania	303
6.2. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia brokerowi ubezpieczeniowemu w razie odmowy zawarcia lub w razie niewykonania umowy ubezpieczenia	303
6.3. Obowiązek zachowania wyłączności	304
7. Możliwość zawarcia jednostronnie zobowiązującej umowy brokerskiej	305
8. Kwalifikacja prawna umowy brokerskiej	305
IV. Porozumienie prowizyjne	306
1. Dopuszczalność zawierania porozumień prowizyjnych	306
2. Zawarcie porozumienia prowizyjnego	307
3. Obowiązki ubezpieczyciela	308
4. Kwalifikacja prawna porozumienia prowizyjnego	309

V. Powiązanie pomiędzy umową brokerską a porozumieniem prowizyjnym	310
Literatura	310
Rozdział czternasty	
Umowa składu	312
I. Podstawa prawna	312
II. Kwalifikacja umowy składu	314
III. Obowiązki stron umowy składu	315
1. Obowiązek pieczy nad rzeczą	315
2. Obowiązek konserwacji	317
3. Obowiązek udostępnienia składającemu pomieszczeń składowych	317
4. Obowiązki ochrony interesu składającego	318
4.1. Obowiązek zawiadomiania składającego	318
4.2. Obowiązek ubezpieczenia rzeczy	318
4.3. Obowiązek zabezpieczenia praw składającego	318
5. Obowiązek zwrotu składowanej rzeczy	318
6. Obowiązek wydania pokwitowania	319
7. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia	319
IV. Odpowiedzialność przedsiębiorcy składowego	320
V. Wygaśnięcie, zabezpieczenie i przedawnienie roszczeń	320
Literatura	321
Rozdział piętnasty	
Spółka cywilna	323
I. Konstrukcja prawna i zastosowanie spółki cywilnej – charakterystyka ogólna	323
II. Umowa spółki cywilnej	324
1. Obligacyjny stosunek spółki cywilnej	324
2. Wspólny cel gospodarczy	325
3. Obowiązek działania wspólników	326
4. Obowiązek wniesienia wkładów	327
5. Wielkość wkładów	328
III. Stosunki wewnętrzne i zewnętrzne spółki cywilnej	329
IV. Majątek spółki (wspólny majątek wspólników)	330
V. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki	332
VI. Reprezentowanie spółki w stosunkach zewnętrznych	333
VII. Prowadzenie spraw spółki	335
VIII. Pozostałe prawa i obowiązki wspólników	338
1. Prawa majątkowe	338
2. Prawo do podziału i wypłaty zysku	338
3. Uprawnienie do otrzymania części majątku w przypadku wystąpienia ze spółki	340

4. Uprawnienia do otrzymania części majątku w przypadku rozwiązania spółki	341
5. Obowiązki majątkowe	341
IX. Zmiana umowy spółki i jej składu osobowego	342
1. Zmiana postanowień umowy	342
2. Zmiana składu osobowego spółki	342
X. Rozwiązanie spółki	343
Literatura	344

Rozdział szesnasty

Umowa spółki cichej	346
Literatura	349

Rozdział siedemnasty

Czynności bankowe	350
I. Zagadnienia ogólne	350
1. Istota działalności bankowej	350
2. Pojęcie banku	351
3. Pojęcia pokrewne	351
4. Nadzór nad działalnością bankową	353
5. Bank jako przedsiębiorca	354
6. Reglamentacja działalności bankowej	355
7. Ochrona nazwy „bank” i „kasa”	355
8. Uprzywilejowana pozycja banków	356
9. Pojęcie i rodzaje czynności bankowych	358
10. Monopol banków na świadczenie niektórych usług finansowych	361
10.1. Uwagi ogólne	361
10.2. Bezwzględna wyłączność banków w zakresie przyjmowania depozytów	361
10.3. Wątpliwy monopol banków w dziedzinie kredytowania	362
10.4. Nieskuteczność zakazu udzielania kredytów przez podmioty niebankowe	365
10.5. Sankcje cywilne za naruszenie wyłączności usługowej banków	365
II. Rachunki bankowe	366
1. Wieloznacznosc pojęcia rachunku bankowego	366
2. Rodzaje rachunków bankowych	367
3. Prawna charakterystyka umowy rachunku bankowego	371
4. Treść umowy	373
4.1. Elementy podstawowe	373
4.2. Elementy dodatkowe	374
4.3. Oprocentowanie środków na rachunku	376
4.4. Termin zwrotu	377
4.5. Prawny charakter debetu	378

4.6. Ograniczenie swobody dysponowania środkami na rachunku ...	379
4.7. Tajemnica bankowa	380
5. Odpowiedzialność stron	380
6. Zakończenie stosunku rachunku bankowego	384
III. Rozliczenia pieniężne	385
1. Zasady wykonywania zobowiązań pieniężnych	385
2. Źródła regulacji rozliczeń przeprowadzanych za pośrednictwem banków	387
3. Zasady przeprowadzania rozliczeń za pośrednictwem banków	387
4. Formy rozliczeń za pośrednictwem banków	389
4.1. Uwagi ogólne	389
4.2. Płatność gotówkowa	389
4.3. Czek gotówkowy	390
4.4. Czek rozrachunkowy	390
4.5. Polecenie przelewu	391
4.6. Polecenie zapłaty	392
4.7. Karty płatnicze	393
4.8. Akredytywa	395
5. Miejsce i data zapłaty w rozliczeniach bezgotówkowych	397
6. Odpowiedzialność za nieterminowe lub nieprawidłowe przeprowadzenie rozliczenia	399
IV. Czynności o charakterze kredytowym	401
1. Umowa kredytu bankowego	401
1.1. Nazwa	401
1.2. Definicja ustawowa	402
1.3. Strony umowy	403
1.4. Zdolność kredytowa	404
1.5. Prawne zabezpieczenie spłaty kredytu	406
1.6. Istota umowy	406
1.7. Celowość kredytu	408
1.8. Oddanie do dyspozycji, wykorzystanie i spłata kredytu	409
1.9. Oprocentowanie kredytu	410
1.10. Obniżenie kwoty kredytu lub wypowiedzenie umowy	412
1.11. Odpowiedzialność stron	414
2. Pożyczka bankowa	415
2.1. Uwagi ogólne	415
2.2. Przedmiot i sposób wydania pożyczki pieniężnej	416
2.3. Zasadnicze obowiązki stron	417
2.4. Odstąpienie od umowy	417
2.5. Cel pożyczki	418
2.6. Odpłatność i terminowość pożyczki bankowej	418
2.7. Odpowiedzialność stron	418
3. Kredyt bankowy a pożyczka bankowa	419

4. Kredyty walutowe	421
4.1. Uwagi ogólne	421
4.2. Kredyty denominowane w walucie obcej lub indeksowane do waluty obcej	422
Literatura	425
Rozdział osiemnasty	
Rachunek płatniczy	429
I. Zastosowanie i pojęcie rachunku płatniczego	429
II. Źródła regulacji rachunku płatniczego	430
III. Przymus posiadania rachunku płatniczego	431
IV. Umowa rachunku płatniczego	434
V. Strony umowy rachunku płatniczego	435
VI. Treść umowy rachunku płatniczego	436
VII. Status prawny środków na rachunku płatniczym	437
VIII. wypowiedzenie umowy	439
Literatura	439
Rozdział dziewiętnasty	
Umowa gwarancji bankowej	441
I. Pojęcie i charakterystyka ogólna	441
II. Funkcja gospodarcza i sposób realizacji gwarancji	442
III. Płaszczyzny posługiwania się zabezpieczeniem gwarancyjnym	443
IV. Umowa jako źródło stosunku gwarancji bankowej	444
V. Treść umowy gwarancji bankowej	445
VI. Właściwości umowy i stosunku gwarancji bankowej	445
VII. Aktualizacja powinności zapłaty	447
VIII. Przyczyny wygaśnięcia zobowiązania gwarancji bankowej	448
Literatura	449
Rozdział dwudziesty	
Umowy związane z obrotem instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym	450
I. Pojęcie rynku kapitałowego	450
II. Umowy związane z obrotem pierwotnym i pierwszą ofertą publiczną papierów wartościowych (<i>underwriting</i>)	453
1. Umowa o oferowanie instrumentów finansowych	454
2. Umowa o subemisję inwestycyjną	459
3. Umowa o subemisję usługową	464
III. Umowy związane z wtórnym obrotem papierami wartościowymi	467
1. Umowa o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych	467
2. Umowa o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych	471
Literatura	476

Rozdział dwudziesty pierwszy

Umowy dotyczące oprogramowania	477
I. Wprowadzenie	477
II. Umowa o stworzenie programu komputerowego	479
III. Umowa licencji	488
IV. Umowa o aktualizację i serwisowanie programu komputerowego oraz umowa o zapewnienie wsparcia dla użytkowników	496
V. Umowa przechowania kodu źródłowego	497
Literatura	498

Rozdział dwudziesty drugi

Umowa o rejestrację domeny internetowej	500
I. Zagadnienia wstępne	500
II. Strony umowy	503
III. Procedura zawarcia umowy	505
IV. Treść umowy	507
V. Wygaśnięcie umowy	512
VI. Spory domenowe i arbitraż domenowy	515
Literatura	517

Rozdział dwudziesty trzeci

Zapis na sąd polubowny	519
I. Uwagi wprowadzające	519
II. Zakres spraw, które mogą być poddane pod rozstrzygnięcie sądu polubownego	522
III. Charakter prawny zapisu na sąd polubowny	523
IV. Typologia zapisów na sąd polubowny	525
V. Forma zapisu na sąd polubowny	526
VI. Treść zapisu na sąd polubowny	527
1. Treść obligatoryjna	527
2. Treść fakultatywna	528
VII. Pełnomocnictwo do zawarcia zapisu na sąd polubowny	529
VIII. Ważność i skuteczność zapisu na sąd polubowny	530
IX. Wygaśnięcie (utrata mocy) zapisu na sąd polubowny	531
X. Zakres związania zapisem na sąd polubowny	532
Literatura	533

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- konwencja brukselska – Konwencja o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych z 1968 r. (tekst skonsolidowany: Dz.Urz. UE C 27 z 27.01.1998 r., s. 1)
- konwencja rzymska – Konwencja o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, otwarta do podpisu w Rzymie w dniu 19.06.1980 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 10, poz. 57; tekst skonsolidowany: Dz.Urz. UE C 334 z 30.12.2005 r., s. 1)
- konwencja wiedeńska – Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu dnia 11.04.1980 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 45, poz. 286 ze sprost.)
- konwencja z Lugano – Konwencja o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzona w Lugano dnia 16.09.1988 r. (Dz.U. z 2000 r. Nr 10, poz. 132)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.06.1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
- k.m. – ustawa z 18.09.2001 r. – Kodeks morski (Dz.U. z 2018 r. poz. 2175 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 505 ze zm.)
- k.z. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.)
- p.p. – ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2019 r. poz. 1292)
- p.p.m. – ustawa z 4.02.2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 1792)

- p.p.m. z 1965 r. – ustawa z 12.11.1965 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 46, poz. 290 ze zm.)
- p.w.k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 94 ze zm.)
- pr. aut. – ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1231)
- pr. bank. – ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)
- pr. bud. – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186)
- pr. dewiz. – ustawa z 27.07.2002 r. – Prawo dewizowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 160)
- pr. lot. – ustawa z 3.07.2002 r. – Prawo lotnicze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1183 ze zm.)
- pr. przew. – ustawa z 15.11.1984 r. – Prawo przewozowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1983 ze zm.)
- pr. up. – ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 498 ze zm.)
- rozporządzenie nr 1215/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z 12.12.2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 351 z 20.12.2012 r., s. 1, ze zm.)
- rozporządzenie nr 2017/565 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z 25.04.2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz.Urz. UE L 87 z 31.03.2017 r., s. 1, ze zm.)
- rozporządzenie nr 44/2001 – rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z 22.12.2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 12 z 16.01.2001 r., s. 1, ze zm.)
- rozporządzenie Rzym I – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z 17.06.2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), (Dz.Urz. UE L 177 z 04.07.2008 r., s. 6, ze sprost.)
- rozporządzenie Rzym II – rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11.07.2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II), (Dz.Urz. UE L 199 z 31.07.2007 r., s. 40)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 47)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej, sporządzony w Maastricht dnia 7.02.1992 r. (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 13)
- TWE – Traktat z 25.03.1957 r. ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.); od dnia 1.12.2009 r. nosi nazwę Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
- u.d.u. – ustawa z 15.12.2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. z 2018 r. poz. 2210 ze zm.)
- u.d.u.r. – ustawa z 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 381 ze zm.)
- u.o.i.f. – ustawa z 29.07.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2286 ze zm.)

- u.o.p. – ustawa z 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 623)
- u.o.p.n. – ustawa z 16.09.2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1468 ze zm.)
- u.u.o. – ustawa z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 473 ze zm.)
- u.u.p. – ustawa z 19.08.2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2019 r. poz. 659 ze zm.)
- u.w.l. – ustawa z 24.06.1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2019 r. poz. 737)

Periodyki

- AUWr. – Acta Universitatis Wratislaviensis. Prawo
- AUWr. PPIA – Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji
- Biul. Bank. – Biuletyn Bankowy
- Biul. SAKa – Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach
- CP-H – Czasopismo Prawno-Historyczne
- Dz.U. – Dziennik Ustaw
- Dz.Urz. UE – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
- Dz.Urz. WE – Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich
- EPS – Europejski Przegląd Sądowy
- GSP – Gdańskie Studia Prawnicze
- KPP – Kwartalnik Prawa Prywatnego
- KSP – Krakowskie Studia Prawnicze
- M. Pr. Bank. – Monitor Prawa Bankowego
- M. Praw. – Monitor Prawniczy
- MPH – Monitor Prawa Handlowego
- NP – Nowe Prawo
- ONSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
- ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
- OSA – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
- OSAB – Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
- OSN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNC ZD – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna. Zbiór Dodatkowy
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSPiKA – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych

OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
Pal.	– Palestra
PiP	– Państwo i Prawo
PNUS	– Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Prawnicze
POP	– Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
PPHZ	– Problemy Prawne Handlu Zagranicznego
PPP	– Przegląd Prawa Publicznego
Pr. As.	– Prawo Asekuracyjne
Pr. Bank.	– Prawo Bankowe
Pr. Gosp.	– Prawo Gospodarcze
Pr. Sp.	– Prawo Spółek
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prz. Pod.	– Przegląd Podatkowy
PS	– Przegląd Sądowy
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
R. Pr.	– Radca Prawny
Rej.	– Rejent
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SC	– Studia Cywilistyczne
SIS	– Studia Iuridica Silesiana
SP	– Studia Prawnicze
TPP	– Transformacje Prawa Prywatnego
Zb. Orz.	– Zbiór Orzeczeń
ZNUJ PPWI	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej
ZNUJ PWiOWI	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej
ZP UKSW	– Zeszyty Prawnicze Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Inne

ASI	– alternatywna spółka inwestycyjna
DNS	– <i>Domain Name System</i> (system nazw domenowych)
ETS	– Europejski Trybunał Sprawiedliwości (obecnie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej)
GKA	– Główna Komisja Arbitrażowa
ICANN	– Internet Corporation od Assigned Names and Numbers
KNF	– Komisja Nadzoru Finansowego
LEX	– System Informacji Prawnej LEX
NASK	– Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa

nb	– numer boczny
NBP	– Narodowy Bank Polski
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
o.w.u.	– ogólne warunki ubezpieczenia
OECD	– Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju)
PBUK	– Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych
SA	– Sąd Apelacyjny
SKOK	– spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TLDs	– <i>Top-Level Domains</i> (domeny pierwszego poziomu)
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UE	– Unia Europejska
UFG	– Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny
ZPP	– Zrzeszenie Prawników Polskich

Rozdział pierwszy

UMOWY GOSPODARCZE. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. Uwagi wstępne

Analiza prawa kontraktów dokonywana jest w ramach części ogólnej prawa cywilnego oraz prawa zobowiązań. Dotyczy ona również materii umów handlowych. Jednak specyfika tych umów powoduje, że pewne zagadnienia wymagają szerszej charakterystyki, uwzględniającej szczególne uwarunkowania obrotu gospodarczego.

Do najistotniejszych cech wyróżniających umowy handlowe doktryna zalicza:

- 1) **długoterminowy charakter kontraktów**, co wobec zmieniających się warunków ekonomicznych rodzi konieczność stosowania klauzul dostosowawczych bądź odwołania się do ingerencji sądu w ramach klauzuli *rebus sic stantibus*;
- 2) **standaryzację umów**, która wyraża się w dążeniu do ujednoczenia praw i obowiązków kontrahentów określonego typu umowy, w szczególności przez ograniczenie indywidualnego negocjowania wielu postanowień umownych i posłużenie się w tym miejscu wzorcami umów;
- 3) **znaczny zakres swobody kontraktowania**; z uwagi na zawodowy charakter działalności podmiotów granice swobody umów wyznaczają szersze pole działania kontrahentom;
- 4) **podwyższony standard w zakresie wykonywania umów**, czyli obowiązek dłużnika zachowania szczególnej staranności, to jest należytej staranności uwzględniającej profesjonalny charakter działania.

cechy umów handlowych

II. Swoboda umów gospodarczych

Zasada swobody umów należy do podstawowych elementów prawa kontraktów. Podmioty prawa cywilnego mają kompetencję do kształtowania wiążą-

pojęcie

cych je stosunków obligacyjnych drogą zgodnych oświadczeń woli. Swoboda kontraktowania znalazła swój normatywny wyraz w art. 353¹ k.c. Zgodnie z jego brzmieniem „strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego”. Zasada swobody umów dotyczy wszelkich kontraktów obligacyjnych, ma więc znaczenie powszechne i obejmuje także umowy w obrocie gospodarczym.

Przez swobodę kontraktowania rozumie się swobodę w zakresie zawarcia umowy oraz kształtowania jej treści.

swoboda zawarcia umowy

Swoboda zawarcia umowy to nie tylko możliwość podjęcia – według własnego uznania – decyzji o zawarciu albo niezawieraniu umowy, lecz także możliwość wyboru odpowiedniego kontrahenta. Oba elementy są równie istotne, zwłaszcza jeżeli odnotujemy występujący niegdyś w ramach obrotu między jednostkami gospodarki uspołecznionej obowiązek zawarcia umowy, i to z określonym podmiotem.

W literaturze dominuje pogląd, że możliwość wyboru formy umowy jest także przejawem swobody kontraktowania. Należy jednak podzielić stanowisko, które nie traktuje dowolności formy kontraktowania jako elementu swobody umów¹. Dopuszczalność złożenia oświadczenia woli „przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny” (art. 60 k.c.), stanowi regułę prawa cywilnego daleko wykraczającą poza obszar prawa kontraktów. Zasada swobody umów nie jest więc prawnym źródłem możliwości kontrahentów w zakresie formy umowy. Nie można także uznać, że przepisy o szczególnych formach czynności prawnych ograniczają wolność tworzenia stosunków prawnych. Bez względu na kształt regulacji prawnej w zakresie formy umowy kontrahenci zachowują niczym nieumniejszoną kompetencję do kreowania, zmiany lub rozwiązania stosunku prawnego drogą konsensu.

swoboda kształtowania treści umowy

Swoboda kształtowania treści umowy oznacza, że kontrahenci, określając w umowie swoje prawa i obowiązki, mogą przyjąć rozwiązania ujęte w normatywnych typach umów, ale mogą także dokonać ich modyfikacji albo całkowicie od nich odstąpić. W zakresie umów obligacyjnych nie występuje więc związanie oznaczonym normatywnie modelem kontraktu, ale istnieje możliwość dostosowania wiążących kontrahentów postanowień umowy do ich potrzeb. Zależnie od okoliczności, według swego uznania, kontrahenci mogą posłużyć się oznaczonym w kodeksie cywilnym lub innych usta-

¹ Por. Z. Radwański, *Teoria umów*, Warszawa 1977, s. 101–103; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania – część ogólna*, Warszawa 2018, nb 343.

wach typem umowy obligacyjnej, jak sprzedaż lub kredyt. Jednak mogą także zawrzeć umowę o treści niestypizowanej (umowę nienazwaną), jak umowa franchisingu lub factoringu. Właśnie zasada swobody umów daje podstawę do rozwoju prawa kontraktów, zwłaszcza przez tworzenie nowych umów handlowych.

Wolność kontraktowania nie oznacza przyznania kompetencji niczym nieograniczonej. **Granice swobody umów** określa art. 353¹ k.c. Stanowią jej: właściwość (natura) stosunku, ustawa i zasady współżycia społecznego.

**granice
swobody umów**

Treść i cel umowy nie mogą być sprzeczne z **właściwością (naturą) stosunku**. Oznacza to nałożenie na strony zawierające umowę obowiązku takiego zachowania, które respektuje charakterystyczne cechy każdego stosunku zobowiązaniowego lub swoiste cechy pewnych rodzajów zobowiązań.

Zważywszy na ogólne właściwości zobowiązań, kontrahenci nie mogą naruszać interesów osób trzecich – umowa obligacyjna wiąże tylko jej strony; zobowiązania mają charakter względny. Żaden z kontrahentów nie może również uzyskać kompetencji do jednostronnego, dowolnego oznaczenia obowiązków stron umowy – istotę umowy stanowi konsens, dzięki któremu możliwe jest realizowanie interesów wszystkich stron umowy. Natomiast swoistość natury zobowiązań starannego działania wyklucza możliwość, aby umowa zobowiązywała dłużnika do osiągnięcia określonego wyniku, np. umowa zlecenia zawarta przez właściciela lokalu z przedsiębiorcą prowadzącym agencję obrotu nieruchomościami nie może nakładać na dłużnika (przedsiębiorcę) obowiązku sprzedaży lokalu, lecz wyłącznie obowiązek podjęcia starań o sprzedaż lokalu. Także właściwości umowy darowizny czynią niemożliwym zastrzeżenie odpłatności po stronie darczyńcy w ramach tego stosunku prawnego.

Przy rozstrzyganiu przypadków wątpliwych należy opowiedzieć się za szeroką interpretacją zakresu swobody umów, zwłaszcza w odniesieniu do obrotu profesjonalnego. Dlatego trafny jest pogląd Sądu Najwyższego wypowiedziany w kontekście kształtowania umowy gwarancji bankowej, że swoboda kontraktowania określona w art. 353¹ k.c. obejmuje możliwość kreowania czynności abstrakcyjnych².

Umowy nie mogą być sprzeczne z **ustawą**. Nie jest dopuszczalne zawarcie kontraktu sprzecznego z bezwzględnie stosowanymi lub semiimperatywnymi normami prawa. Granice swobody umów wyznaczają nie tylko

² Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 28.04.1995 r., III CZP 166/94, OSNC 1995/10, poz. 135.

W podręczniku przedstawiono zagadnienia dotyczące zawierania i wykonywania umów gospodarczych oraz odpowiedzialności za niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania przez przedsiębiorcę. Umowy, na mocy których do spełnienia świadczenia zobowiązany jest przedsiębiorca, mają duże znaczenie w praktyce.

Publikacja zawiera szczegółowe omówienie poszczególnych typów umów handlowych, w tym:

- umowy agencyjnej,
- umowy komisji,
- umowy spedycji,
- umowy ubezpieczenia.

W opracowaniu analizie poddano zarówno normy materialnego i kolizyjnego prawa umów, jak i normy regulujące jurysdykcję sądów polskich oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądów zagranicznych w Polsce.

Piąte wydanie podręcznika zawiera dwa nowe rozdziały. Pierwszy dotyczy rachunku płatniczego, w drugim omówiono umowę o rejestrację domeny internetowej, w tym reguły ustalane przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową, zawarte w Regulaminie nazw domeny .pl.

Autorami podręcznika są pracownicy naukowcy Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Książka jest przeznaczona dla szerokiego kręgu odbiorców, w tym w szczególności dla studentów oraz osób i instytucji stosujących prywatne prawo gospodarcze w praktyce.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8160-852-7

CENA 79 ZŁ (W TYM 5% VAT)